

„Az örökhagyó a megtámadott végrendeletben egyik örökösévé a vele sok éven át házasságon kívüli viszonyban élt nő leányát, a felperest nevezte ki.

A felebbezési bíróság álláspontja abban is megfelel az anyagi jognak, amidőn kimondotta, hogy ebben semmi erkölcs-telenség nem foglaltatik és a célzatban sincs erkölcs-telenség, mert ha való is, hogy felperes az örökhagyónak a fentmeg-nevezett nővel nemzett természetes gyermeke, sem erkölcsi, sem jogi szempontból nem kifogásolható, hogy erről végren-deletében juttatással megemlékezék.“ (P. I. 2269/1924.)

Közszerezmény honorátiorok közt. Felperes polgári iskolai tanítónő, aki a házasság tartama alatt részben magánórák adásával, részben mint ideiglenes helyettes tanítónő a követelt ingók megszerzéséhez keresmé-nyével hozzájárult. Az alperes férj, ugyancsak honoratior (közelebbi fog-lalkozása az ítélethől ki nem tűnik). A Kuria P. V. 5174/1924. sz. hatá-rozatában a kereseti tárgyakat a peres felek közszerezményének tekin-tette. Ez az ítélet újból helyesen anticipálja a polgári törvénykönyv ja-vaslatának intézkedését. Az adott esetben annyiban méltánytalan lett volna a közszerezményi igény megtagadása a honoratior jelleg címén, mert hiszen a felperes nemcsak vélelmezett, de tényleges együtt-szerző is.

Üzletátruházás. A hitelélet feltámadásával sok olyan kérdés válik aktualissá, amelyeket a hitelélet összesorvadása időlegesen elnémitott. Bizonyos, hogy az üzletátruházási törvény is erős gyakorlati jelentőségre jut majd, mint a feltámadt hitelélet egyik kizáró jelensége. A háboru előtti gyakorlat a vissza-élések üldözésében elég szigorú tételeket teremtett, amelyek itt-ott túllőttek a célon. A Kuria P. VII. 7172/1924. sz. hatá-rozata iránymutató lesz az újra éledő gyakorlat kialakulására.

A döntésből kiemeljük a következőket:

Nincs megtámadva a felebbezési bíróság ítéletében fog-lalt az a megállapítás sem, hogy az alperes cég az üzleti be-rendezési tárgyakon kívül semmi más üzleti értéket — vevő-kört, követeléseket stb. — nem kapott.

Ezen tényállás mellett nem lehet szó az üzletátruházás-ról, mert üzletátruházás — az állandó bírói gyakorlat érte-lmében — akkor forog fenn, ha az átruházás tárgyául szol-gáló üzleti értékek a maguk összességében a kereskedelmi üzlet folytatására alkalmasak, már pedig az üzleti berende-zéssel egymagával nem lehet kereskedelmi üzletet folytatni. Ezzel szemben semmi jelentősége sincs az alperes cég ré-széről a perben csatolt hírlappéldány szerint közzétett annak az értesítésnek, hogy ő a bolthelyiséget átvette és az üzleti berendezést megvette, amivel nyilvánvalóan csak az volt a célja, hogy az eladó hitelezőinek juttassa azt a 450.000 ko-ronát, amelyet ő az eladónak az üzletberendezési tárgyak vé-

telára fejében, a nem vitás tényállás szerint fenntartással fizetett ki.

Nem sértett tehát jogszabályt a felebbezési bíróság azzal, hogy a felperest az 1908. évi LVII. t.-c. 1. §-ának rendelkezésére alapított keresetével elutasította.

Ugyancsak régi vita kérdése az üzletátruházási törvénynek a 5. szakasz értelmezése. A törvénynek ez a rendelkezése az üzletátruházáskor már folyamatban volt perben hozott ítélet jogerejét kiterjeszti az üzletutódra is, amennyiben az üzletutódnak a perről tudomása volt. Az ítélet jogerejének az üzletutódra ekként történt kiterjesztése állandó félreértésre adott okot abban az értelemben, hogy vajjon a törvény rendelkezése alapján az üzletelő ellen hozott ítélet végrehajtható az üzletutód ellen is. A budapesti királyi Törvényszék a végrehajtást el is rendelte, az üzletutód ellen. Felfolyamodás folytán a budapesti királyi Ítéltábla VII. P. 10890/1925. sz. alatt az elsőbíróság végzését megváltoztatta és az utód ellenében a végrehajtási kérelmet elutasította, a következő indokolással.

Az 1908. évi LVII. t.-c. cikk. 5. §-a az üzlet átruházó ellen meg hozott marasztaló ítéletnek csupán anyagi jogerejét terjeszti ki az átvevőre abban az esetben, ha az üzlet átvétele idejében az átruházó ellen az idézett törvencikk 1. §-a alá eső kötelezettség alapján a per már meg volt indítva s az átvevőnek a perindításról az átvétel idejében tudomása volt; vagyis a hitelező az átvevő ellen indítandó perben ilyen esetben nem kénytelen a követelést újból bizonyítani, hanem e részben az átruházó ellen hozott jogerős marasztaló ítéletre hivatkozhatik.

Nincs azonban helye annak, hogy az átruházó ellen hozott marasztaló ítélet alapján a végrehajtás is elrendeltesék az üzletet átvevő ellen, mert az a kérdés, hogy a felhívott törvény 1—3. §-ai értelmében az átvevő felelőssége tényleg fennáll-e vagy nem, csakis a hitelező által az átvevő ellen megindítandó perben tisztázható.

A vételtől való elállás közlése. Felperes eladó a fizetési késedelembe jutott vevőjével szemben az ügyletnek még nem teljesített részétől elállott. Ehhez a kuriai gyakorlat szerint — osztható lévén az ügylet, joga volt. Egyben az elállásról perindítás előtt ügyvédje útján egyszerű levélben értesítette alperest, aki azután a perben tagadta, hogy a kérdéses elállási nyilatkozatot tartalmazó levelet megkapta volna. Felperes ügyvédje feljegyzési könyvének felmutatásával és saját tanuvallomásával igazolta a levél feladását. A kir. Kuria az állandó bírói gyakorlatra való hivatkozással kimondta, hogy az elálló nyilatkozat a vevő részére való elküldéssel már ha-